

PROVINCIERAAD VAN ANTWERPEN

Vergadering van 26 september 2019

Interpellatie

Agenda nr. 6/4   Interpellatie in verband met de Kleiputten, ingediend door Rudy Sohier (PVDA).

Mevrouw de Gouverneur, geachte heren en dame van de deputatie, beste collega-raadsleden,

Het dossier rond de Kleiputten tussen Boom en Terhagen en de verantwoordelijkheid van de provincie als hoofdpartner van het consortium dwingen me opnieuw van tussen te komen, over het geknoei in de zogenaamde "voorlopige sanering" van het asbeststort.

Het asbeststort naast de Bosstraat in Boom is zo 'n 4,5ha groot. Eternit stortte er tussen 1970 en 1983 allerhande productieresten zoals resten van asbestcement, -buizen en -platen maar evenzeer verpakkingszakken waarin het asbest toekwam, met resten erin, als slib van het zagen, schuren, boren en slijpen, eveneens met ongebonden asbestvezels van diverse soort, waaronder het zeer gevaarlijke crocidoliet.

In het "Oriënterend en Beschrijvend Bodemonderzoek" uit 2015 staat "dat de volledige oppervlakte van het asbeststort hoge concentraties aan niet-hechtgebonden asbest kan bevatten" (p.61). Even verder lezen we "dat het asbeststort definitief en volledig gesaneerd moet worden met urgentie klasse 1" (p.92) en "dat urgentieklasse 1 betekent dat de volledige sanering binnen het jaar moet gebeuren (p.91).

Het Provinciebestuur is zeer goed op de hoogte van de ernst van de risico's voor de volksgezondheid, veroorzaakt door dit niet-gesaneerde-asbeststort.

In april 2019 start de Actiegroep 'Red Onze Kleiputten' een petitie voor de onmiddellijke en volledige sanering van het asbeststort. De actiegroep verwierp het uitstel van de sanering tot 2021, zoals voorgesteld in het plan van de partners. Deze petitie wordt ondertekend door bijna alle inwoners van de Bosstraat.

Op 14 mei 2019 stuurt de Actiegroep een 'melding van een asbestincident' naar OVAM en wordt opnieuw gevraagd om het asbeststort onmiddellijk te saneren, zoals voorgeschreven. Eind mei vraagt de Actiegroep aan dhr. Peter Nagels (erkend asbestdeskundige) om er een inspectietocht te doen en hiervan een verslag te maken. De burgemeester van Boom, Jeroen Baert, reageert hierop met een eerste "bevel van de burgemeester: het asbeststort moet volledig omheind worden en de gevaarlijke zones moeten afgedekt worden. Dit moest klaar zijn voor de start van Tomorrowland".

De Vlaamse Waterweg start met de uitvoering hiervan, maar op 20 juni stelt 'Red Onze Kleiputten' vast dat machines van firma De Brandt in het asbest graven, erover rijden en asbestafval breken. De arbeiders dragen geen PBM's en de burgemeester laat op 21 juni de werken stilleggen. Ook hiervan is de provincie op de hoogte: het wordt onmiddellijk gepubliceerd op de website van de provincie www.kleiputtenterhagen.be.

Niettegenstaande de werken stilgelegd werden wordt er de week nadien toch verder gewerkt, zodat 'Red Onze Kleiputten' op 26 juni 2019 een klacht stuurt naar de Milieu-Inspectie Antwerpen. De volgende dag is mevr. Lief Mannaerts (Milieu-Inspectie) al ter plaatse: zij is vervolgd over wat ze ziet en stelt PV op.

Op 28 juni 2019 komt er een bijkomend bevel van de burgemeester van Boom: tegen 5 juli moet het volledige terrein omheind zijn en alle blootliggend en ongebonden asbest afgedekt zijn met geotextiel en tegen 12 juli 2019 moet het geotextiel afgedekt zijn met een laag grond van minstens 15cm dik.

Op 6 juli inspecteert 'Red Onze Kleiputten' het asbeststort en stelt vast dat alle ongebonden asbest op beide taluds van het asbeststort NIET zijn afgedekt met geotextiel en zand zoals nochtans verplicht was in het bevel van de burgemeester. Bijgevolg wordt een aangetekende brief verstuurd naar De Vlaamse Waterweg om hen in gebreke te stellen.

Op 23 juli 2019 is er een inspectietocht op het asbeststort met De Vlaamse Waterweg, de gemeente Boom, OVAM, VITO, Politie, Brandweer en afgevaardigden van Actiegroep 'Red Onze Kleiputten'. Het is duidelijk dat de taluds (samen de grote helft van het asbeststort = ca. 2,5ha) met ongebonden dagzomend asbest (verslag asbestdeskundige Peter Nagels) NIET afgedekt werden.

Het verslag van deze inspectietocht wordt opgesteld door Tractebel maar is nog steeds niet ter beschikking tot op vandaag 14 september 2019 - bijna 2 maanden NA de inspectietocht.

Op 19 augustus dient 'Red Onze Kleiputten' een klacht in bij het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) wegens het onverdund kappen van meer dan 150 bomen in bosgebied (verboden volgens Bosdecreet) bij het plaatsen van de omheining van het asbeststort volgens een nieuw traject, zo'n 250m verwijderd van het asbeststort. De werken aan de omheining worden opnieuw stilgelegd. Er kon, volgens ons, perfect een omheining in het bebost gedeelte zijn geplaatst zonder bomen te moeten omhakken. De werken aan de omheining worden op 2 september hervat, met retro-actieve kapvergunning.

Op 13 september volgt een tweede klacht van 'Red Onze Kleiputten' bij ANB wegens het plaatsen van omheining met prikkeldraad in bosgebied (verboden volgens Bosdecreet). 'Red Onze Kleiputten' maakt eveneens melding bij ANB dat er geen enkele voorziening is voor passage van fauna aan de omheining (ecoduct, passage-mogelijkheid voor reeën ...). 'Red Onze Kleiputten' beschikt immers over filmopnames van reeën in de omheinde zone (ca. 18ha).

Ondertussen hebben ongeveer 50 bewoners klacht neergelegd bij de politie tegen het niet onmiddellijk saneren van het asbeststort.

Al deze verwickelingen zijn besproken op de stuurgroep van het project.

Mijn vragen in dit verband aan de deputatie zijn de volgende:

1. Wat heeft de provincie als leidende partner gedaan om te zorgen dat de Vlaamse Waterweg het bevel van de burgemeester in de bepaalde termijn uitvoerde?

2. Wat heeft de provincie gedaan om de overtredingen van de wet door de aannemers van Vlaamse Waterweg (De Brandt e.a.) aan te pakken?
3. Hoe verklaart de provincie dat nu, meer dan drie maanden na het bevel van de burgemeester het gebied nog steeds niet volledig omheind en de blootliggende asbest op de taluds nog steeds niet is afgedekt?
4. Wat heeft de provincie gedaan om ervoor te zorgen dat de actiegroep als volwaardige gesprekspartner zou worden behandeld? Andere lokale groepen zoals de Wijkraad Bosstraat en Actief Terhagen zijn opgenomen in de stuurgroep, terwijl 'Red Onze Kleiputten' het meest actief is op het terrein en een goede samenwerking heeft met de gemeente Boom, maar door het consortium systematisch genegeerd wordt.

Om te besluiten: **ons voorstel is dat de huidige voorlopige sanering van het asbeststort wordt omgezet in een definitieve sanering en wel binnen het jaar en dat de rest van het project wordt opgedoekt.** De stukken van het asbeststort die wel zijn afgedekt zijn gebeurd volgens de regels der kunst, dus kan er nu best doorgewerkt worden om het geheel correct af te dekken, zodat het gebied terug kan opengesteld worden voor de wandelaars en andere natuurminnaars. En daarna een regelmatige inspectie organiseren. Het alternatief is het gebied ontoegankelijk maken voor jaren en dan binnen 2, 3 of meer jaren de definitieve sanering nog eens alles opnieuw te laten doen. Dit voorstel is zowel het beste voor de volksgezondheid (bossen zijn ook nog eens de beste remedie tegen de klimaatopwarming) en voor de financiën van de provincie en andere partners.

Bedankt voor uw aandacht en uw antwoorden.